

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova
Katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Posudek bakalářské práce
oponent práce

Jméno studenta: Anna Černá

Název práce: Hlasová výchova ve sboru dospělých

Vedoucí práce: doc. Mgr. MgA. Marek Valášek, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Lucie Fürstová, DiS.

Kritéria hodnocení práce	Hodnocení (známky 1 - 4)
Formulace odborného záměru a stanovení cílů práce	1
Hloubka a správnost teoretické analýzy tématu	1
Využití praktických a uměleckých zkušeností	1
Odborný styl, pojmová a terminologická úroveň	2
Práce s prameny a literaturou, etika přejímání informací	1
Adekvátnost použitých metod	1
Kvalita interpretace výsledků výzkumu	1
Logická stavba a členění práce	1
Formální úprava a náležitosti práce	1
Stylistická a gramatická správnost	2
Vlastní přínos studenta	1
Využitelnost výsledků práce v teorii a v praxi	1

Celkové posouzení práce a zdůvodnění výsledné známky:

Jako hlasový pedagog velmi oceňuji výběr tématu předložené práce. Sborový zpěv má u nás silnou tradici, jde tedy o problematiku veskrze aktuální. Zároveň je třeba upozornit na její obtížnost – hlasová výchova je téma velice široké, vyžadující orientaci nejen v oblasti samotného zpěvu a hlasové pedagogiky, ale i anatomie, fyziologie a dalších disciplín.

Předložená práce má nadstandartní rozsah (celkem 67 stran), což svědčí o snaze postihnout dané téma do hloubky, zároveň je zde patrný skutečný zájem o proniknutí do popisované problematiky.

Na teoretické části práce velmi oceňuji, že není strohou teorií, jak tomu běžně bývá, ale že do ní začleňujete praktické postřehy ze své vlastní pedagogické praxe a studia zpěvu. To jednotlivé podkapitoly velmi oživuje a dodává pocit, že skutečně víte, o čem píšete. Vyskytují se zde drobné nepřesnosti, příp. nevhodné formulace především z oblasti anatomie (viz dílčí připomínky níže), v kontextu celé práce jde však o zcela zanedbatelné skutečnosti.

Praktickou část vyzdvihuji. Líbí se mi její koncepce i pojetí jednotlivých kapitol. První z nich je věnována hlasové výchově v pojetí doktorky Aleny Tiché a obsahuje množství jejich cvičení systematicky rozčleněných dle jednotlivých pěvecko-technických problémů. PaedDr. Alena Tichá, Ph.D., i dle mého názoru patří k předním osobnostem hlasové pedagogiky u nás, proto mne velmi potěšilo, že jste si pro tuto kapitolu vybrala právě její metodiku. Některé její postupy, které uvádíte, by ale snesly vysvětlení (proč u basů používat JI-JE, proč do výšky chodíme raději terciovými kroky, proč se začíná s nácvikem oktávy od 5. stupně atp.). Druhá kapitola je věnována rozezpívání a jeho fázím tak, jak je vy sama pojmáte. Zde by klidně mohlo být větší množství konkrétních cvičení spolu s notovým zápisem. Obsahem třetí kapitoly jsou rozhovory s pěti osobnostmi sborového světa, jimž pokládáte otázky týkající se dechové opory, rozezpívání a nejčastějších hlasových problémů, se kterými se ve svých sborech potýkají. Výběr těchto osobností byl zvolen opravdu dobře, bylo velmi inspirativní sledovat jejich názory, užívaná cvičení, způsoby řešení konkrétních pěvecko-technických obtíží atd. Zde bych chtěla ocenit detailní popis většiny cvičení, která tak čtenář opravdu může využít ve své praxi. Tento popis by si jistě zasloužila všechna zmíněná cvičení (ojedinělé popisy nedávají ucelenou představu o jejich průběhu – např. některá dechová cvičení paní Freiberg aj.). Některé odpovědi by

snesly i větší konkretizaci (ve smyslu uvedení většího množství konkrétních příkladů hlasových cvičení včetně notového zápisu – např. rozezpívání u paní Klokočnickové aj.). Odpovědi doktorky Aleny Tiché bych doplnila ještě odkazem na první kapitolu praktické části.

Chtěla bych vyzdvihnout zařazení sboru seniorů, kteří se potýkají se specifickými hlasovými problémy (ačkoli mě trochu zarazila absence problematiky tremola a jeho řešení, kterou bych u seniorského sboru očekávala – ale možná se s ním paní sbormistryně nepotýká).

Na str. 55 a 58 oceňuji uvedení vašeho vlastního názoru k dílčímu tématu – do budoucna se nebojte prosazovat své názory a zkušenosti ještě více.

Co se týče formální stránky, práce je přehledně a logicky členěna. Je třeba pochválit etiku přejímání informací, kdy se snažíte důsledně uvádět zdroje a informovat čtenáře, jakým způsobem informace získané z osobních rozhovorů, konzultací nebo hospitací ve sborových zkouškách dáváte do písemné podoby. V teoretické části ale není zcela zřejmé, co je parafráze a co vaše vlastní myšlenky (přijde mi, že místy až „příliš poctivě“ uvádíte zdroje za celým odstavcem, ačkoli jsou v něm vaše vlastní postřehy), odkaz na zdroj v první kapitole praktické části se někde pravděpodobně týká současně přímé citace i parafráze (ale možné nejasnosti jsou dostatečně ošetřeny sdělením v samém úvodu této kapitoly). Nechybí ani informace o průběhu a způsobu vedení rozhovorů. V práci s literaturou a zdroji nespátřuji žádné nedostatky.

Dílčí připomínky a návrhy:

Pečlivěji si hlídejte pravopisné a gramatické chyby (interpunkce – str. 38, 40, 46; skloňování – str. 11, 33, 34, 35, 37, 42, 54, 57; překlepy – titulní strana, str. 28, 32, 58; formulace – str. 39, 50)

str. 27, 34 – chaotické užití uvozovek v přímé řeči

str. 34 – *CHJI-JE (I-E)*, *CHJI-JA (I-A)* – chybně E-A

Poslední odstavec str. 34 se vztahuje k variantě cvičení, kterou v textu neuvádíte (tj. CHJÉ-JÁ).

Drobné nepřesnosti/nevhodné formulace:

str. 9 – Při členění na horní a dolní cesty dýchací došlo ke smísení orgánů souvisejících s tvorbou hlasu (dutina ústní, nosní mandle, patro, jazyk) s orgány tradičně se řadícími do dechového ústrojí, z něhož zcela vypadl hrtan.

str. 10 – Hlasivky se upínají na chrupavky hlasivkové, ty ale běžně nebývají považovány za součást hlasivek.

str. 10 – Hrtan nemá podobu malého výstupku, jde o trubicovitý orgán, na jehož přední straně se nachází výstupek, o kterém mluvíte.

str. 10 – *Hlasivky (obrázek 2) jsou zepředu upevněny k chrupavce štítné a zezadu k hlasivkovým výběžkům, skrze které přechází k hlasivkovým chrupavkám. ... Mezi hlasivkovými chrupavkami, které se mohou od sebe oddalovat a zpátky přibližovat, se nachází hlasová štěrbina (glottis).* – Hlasivky se připojují k hlasivkovým výběžkům chrupavek hlasivkových. Glottis (pokud ji chápeme ve významu hlasové štěrbině) se nachází mezi hlasivkami, resp. hlasovými vazy (při dýchání má tvar trojúhelníku).

Otázky pro diskusi:

- 1) Vybrala jste si definici dechové opory od Kimla – jak chápete opory ve zpěvu Vy?
- 2) Uklidnění vs. zadržetí dechu – jaký pojem vy sama preferujete a proč?
- 3) Proč je vhodné vyrovnávat vokály nejprve na jednom tónu a až potom v melodii?
- 4) Uvádíte různé dělení konsonantů – ale proč jsou konsonanty pro zpěv tak prospěšné?

Závěr:

V závěru své práce píšete: „*V průběhu rozhovorů s hlasovými pedagogy jsem měla možnost lépe pochopit některé aspekty práce se sborem a zároveň se významně poučit o tom, jak pracovat s problémy, které se při práci se sbory objevují. Kromě zajímavých a věcných informací jsem od dotazovaných získala i řadu inspirativních cvičení, která ve svých sborech v rámci hlasové výchovy výše uvedení pedagogové zařazují.*“ Toto by mělo být cílem absolventských prací na pedagogických fakultách –

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova
Katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

obohatit svou vlastní pedagogickou praxi. Vaším prostřednictvím se mnohé z těchto poznatků mohou dostat i k budoucím čtenářům této práce.

Drobné výtky nesnižují celkovou vysokou úroveň této práce, proto práci **doporučuji** k obhajobě a hodnotím známkou **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 7. 9. 2024

Lucie Fürstová